

EFESIOS

Pablo queétdih ã túyat túutat

¹ Weém, Pablo, biíhdih daacát túutna, yeéb Éfeso táchidih moón Jesúíhwādih wā wahna caá. Dios ã náahat pah Jesucristo weemdih ãih tání doonádih ã naáwát túutni caá. Yeéb Jesucristodih túi jenah joí cádahcannitdih wā daác wahna caá.* ² Jwī íip Dios, jwī Maáh Jesucristobut, yeebdíh oinit, ñ tói teo wáaca naáh, caán biícdih ñi túi jumat pínah nijjná. Weembát yeebdíh bádí wā túyat túutna caá.

Jwiít Cristoíhwādih Dios ã tói chājat

³ Jwiít Cristoíhwā caán biícdih jwī jumuchah, Dios, jwī Maáh Jesucristo íip, jwīih caolihdih bádí ã tói chājna caá. Páant ã tói chājachah jéihnit, caandih bádí jwī wēi naóhna caá. ⁴ Jwiít ãihwādih nin pah Dios ãt chājap wāt jī. Nin baácdih ã chājat pínah jātih, Jesucristo biícdih jwī jumat pínah, yéejat wihcannit ã enechah jwī jumat pínahbut nijjná, jwiítdih ãtát ñíojip taga. Pánihna, jwiít Jesúsdih jepahnitdih, “Ma yéejat jíib jumna caá”, jwiítdih ã nijjcán niít. ⁵ Ñ náahat pahjeh jwiítdih oinit, jon jātih nin pah Dios ãt nijjíp wāt jī: “Wā wūúh Cristo ã chājatjih queét wā weh ñ jumbipna caá”, ãt nijjíp wāt jī. ⁶ Pánih oinit, jwiít ã wūúh ã oiniíhwā jwī jumuchah, Dios jwiítdih bádí pohba ãt tói chāj wāhüp taga. Páant ã chājatdih jenah joinít, caandih páantjeh bádí jwī wēi naáwát caá náahap. ⁷⁻⁸ Cristo jwī yéejat jíib báudáát panihnidih jíib chājna, ãih

* **1:1** Hch 18.19-21; 19.1

meépdih yohnit, át wan wāhp wat jī.* Pánih wan wāhna, jwiít iiguípna jwī bejat déedih tái ubnit, Satanás á chéwat tōp panihnidih át watap wat jī. Pánihna, Cristo jwī yéejat jíib á wāhatdih jéihnit, Diosboó jwī yéejatdih át yoh wāhp wat jī.* Jwiítdih bídí oi jígah ennit, á jéih beedaátjih á wāhdih páant át túi chāyat tāutup wat jī. **9-10** Jon jātih á jenah joyátjidih cāacwādih á jéihya jwāhcan yāhna, buu jwāhna Dios jwiít áihwābootdih át beh joyánap taga. Nin pah caá á jenah joyátji: Cristo nihat á chājatjih, nihat japboó jumnit, nin baácboó jumnit, nump bóo tolíhboó jumnidihbüt Dios á níoni yeó jáapdih Cristodih maáh á waadábipna caá. Páant maáh á jumuchah, nihat áih míic á jumbipna caá. Dios páant á chāyat pínahdih át watup wat jī.

11-12 Dios á náahat pahjeh nihatdih chājnit, jwiít judíowā Cristodih jwíih jepah waóhnitboó jwī tái chāyat pínah niijná, bitabüt Diosdih í wēi naawát pínah niijná, jon jātih jwiítdih át níwip wat jī. **13** Yéejat jíib iiguípna ñi bejat déedih Jesús á wan wāhatji doonádih joinít, yeebbüt ñitát jepahap taga. Pánih jepahnit, Jesúíhwā ñi jumuchah, Diosboó á naóhniji Táini Espíritudih yeebdih át wahap taga. Pánih wahnit, áihwā ñi jumatdih á júatna caá.* **14** Nin baácboó jwī jum jwāhuchah, Táini Espíritu jwiítdih Dios á jwíih wāhni caá. Pánihna, á pebhboó jwī jibínachah, jwiít nihatdih tāut nuúm péanit, á bíböh pánidih á wāh beedábipna caá, á wāt chah yáaat pínah niijná.*

* **1:7-8** Mr 10.45; 14.24; He 9.12-14 * **1:7-8** Col 1.14 * **1:13**
Lc 24.49; Jn 14.26; 16.13-15; Hch 1.4; 2.33 * **1:14** 2Co 1.22

Pablo Jesúíhwādih ã uábát

15 Páant ã chājatdih jéihnit, Jesúsdih ñi táí jenah joyát doonádih joinít, nihat bita Jesúíhwādih ñi oyat doonádihbüt joinít, **16** Diosdih uábh cádahcan, “Queétdih ma teo wáacat túina caá”, wāpí niijná caá. **17** Nin pahbüt jwī Maáh Jesucristoíh Diosdih wāpí niij uábhna caá: “Paá, meém chah wēpni jumna, queétdih ded pah ma jumatdih ma jéihyanaá, meemdih chah í táí jéihyat pínah niijná”, wāpí niijná caá. **18** Nin pahbüt wāpí niij uábhna caá: “Queétdih túut nuúm jwíihna, ma pebhboó í juibínachah, ma túut nuúm péaat pínahdih ma táí beh joyánaá. Jwiít míihwā caanná jwī juibínachah, chah bádí ma táí chājat pínahdihbüt, ma jéihyanaá”, wāpí niijná caá. **19-21** Nin pahbüt wāpí niij uábhna caá: “Ded pah bádí ma wēpat ã jumatdih queétdih ma jéihyanaá. Caán wēpatjih Jesucristodih booanit, ma jéihyepmant bóo bwámant chúudat túutnit, maáh mat waadánap taga.* Pánihna, caanjih chúudna, nihat maátadih maáh ã jumna caá. Buu láa, túttimah bóo láabüt páantjeh chah maáh ã jumbipna caá. Jwiít caandih táí jenah joinítdih caán wēpatjih ma teo wáacatdih queétdih ma táí beh joyánaá”, wāpí niijná caá. **22-23** Páant chah wēpni ã jumchah, Diosboó nihatdih Jesúsdih át wutat túutap taga.* Pánih chājnit, Jesúsdih wao dáh panihni, áihwādih áih bácah panihnibüt át chājap taga.* Pánihna, jwiít áihwājeéh jumni nihat pebhboó ã jumchah, áih bácah panihni jumna, ã wēpatdih jwiítbüt jwī bíbohna caá.

* **1:19-21** Sal 110.1

* **1:22-23** Sal 8.6

* **1:22-23** Col 1.18

2

Jíib náahcanjeh, Dios jwiítdih ã tái ubat

¹ Yeébboó Jesúsdih ñi jepahat pínah jätih, yeejép ñi chāj jwuhachah, Diosboó yeebdíh wənnit panihnit pah ãt enep taga. ² Jätih nin pah ñit jum jwuhup taga: Diosdih yap yohnit í tái chājcat pahjeh, biíc yoobó məntih yeebbát yeejép ñit chāj jwuhup taga. Pánih chājna, nemépwā í maáhboó ã wətatdih ñit jepah jwuhup taga. Caán nemépwā í maáh Dios ã wətatdih yap yohni bəu láa nin baácboó jumna, cāacwādihbüt Dios ã wətatdih ã yap yohat túutna caá.* ³ Jätih jwiít nihatbüt caan páh jwī chāj jwuhup jī. Dedé jwī weñat pínahdih, jwī yéej jenah joyátdihjehbüt jwī chāj jwuhup jī. Páant jwī chājachah ennít, Diosboó jwiítdih iijnit, nihat bita yap yohnit biícdih, ãtih peéh chājap ta yuh caá.* ⁴ Obohjeéhtih, páant jwī jumuchah yuhna, Diosboó jwiítdih bùdí ãt oyop taga. ⁵ Pánih oi jīgah ennít, boonit panihnit pah jwiítdih ãt chājap taga. Yéej chājnit, wənnit panihnit jum jwuhna, Jesúsdih jwī jepahachah, caán biícdih Diosboó jwiítdih ãt booanap taga. Yeejépwā jwī jumuchah yuhna, Dios bùdí oi jīgah enni jumna, jwī yéejat jíib iiguípna jwī bejat déedih jwiítdih ãt tái ubup taga.* ⁶ Cristodih booana, caán biícdih jwiítdihbüt ãt booanap wət jī. Cristodih ã booaat tāttimah, caandíh ã pebhboó chūudat túutnit, jwiít ãihwā caán biícdih jumna, ãjeéh maáta jwī jumat pínah niijná, jwiítdihbüt ã pebhboó Dios ãt chūudat túutup wət jī. ⁷ Pánih chājna, jwiít Cristoíhwādih ã oi teo

* **2:2** Ef 6.11-12; Col 1.13

* **2:3** Col 3.6

* **2:5** Col 2.13

wáacat, débóo bádí ã jumatdih nihatdih ã júutbipna caá. ⁸ Cristodih jwī tái jenah joyóchah, Dios bádí oi teo wáacni jumna, jwiítdih ã tái ubna caá. Nindih ñi tái náhninaá: Ded pah jwī tái chājachah yuhna, jwiít mícgeh jwī jéih tái ubcan caá. Obohjeéhtih, Diosboó jíib náahcanjeh jwiítdih ãt tái ubap taga. ⁹ Dedé jwī tái chājat jíib nihcan, jwiítdih ãt tái ubap taga. Pánihna, “Wā tái chājat jíib weemdih ãt tái ubap taga”, ded ã jéih niijcán caá. ¹⁰ Obohjeéhtih, jwī tái chājatji jíib tái ubcan yuhna, jwī tái chājat pínah niijná, jwiítdih ãt tái ubap taga. Ded pah jwī tái chājat pínahdih jātih ãtát jenah joijíp taga. Pánihna, Jesúíhwā jwī jumuchah, ded pah ã jenah joyátji pahjeh, tái chājat caá náahap.

Jwiít Cristoíhwā jumna, biícdih jwī tái jumat

¹¹ Nindihbat ñi náhninaá: Jātih yeéb judíowā nihcannit, Dioíhwā ñit jum jwuhcap taga. Páant ñi jumuchah, jwiít judíowā quehli nah yapat chóodih bóodnit, Dioíhwā jumna, yeéb bóodcannitdih jwī ií en jwuhap jíi. Obohjeéhtih, cääcwaíjeh jwiítdih ī bóodochah, Dioíhwā jwī jumatdih júuatat pínah ã jumuchah yuhna, dawá wā déewā Diosdih ī joyáh bojna caá. ¹² Nindihbat ñi náhninaá: Jātih Dios ã wahni Cristodih ñit jéih jwuhcap tají. Jwiít judíowā Dios ã ñíonitdih mácah jumna, Dios jwiítdih ã naáwátjidihbat ñit jéihcap tají. “Weemjéh tigaá ñi Maáh. Yeébboó wíih cääcwaí ñi jumna caá. Pánihna, weém yeebdíh wā tái chāj wāhbipna caá”, Dios jwiít judíowādihjeh ãt niíj naáwáp tají. Yeéb judíowā nihcannitboodih ãt niíj naóhcap tají. Pánih jumna, ded pah ñi yéej chājat peéh, yeebdíh tái

ubni pínahboodíhbüt ñit jéih jwahcap tají. Diosdihbüt yuáp jumnit panihnit ñit jum jwahup tají.
13 Obohjeéhtih, baa jwahna, Cristodih jepahna, ã yoh wáhni meépjih yeéb yuáp jumnit panihnitjidi, pebhbit jumnit panihnit Dios át chajap tají.

14 Jesucristojeh jwiít chéne poómp jumnitjidi, biíc poómp pah át chajap taga. Jwiít judíowá, yeéb judíowá nihcannitbüt játi, tubit míic eníhcannit jwí jumchah yuhna, Jesús wan wáhna, jwí míic íijatji jáhat panihnidih, át yoh wáhup tají. Páant ã yohochah, jwiít ãih bácah panihni jumna, biícdih jwí tñi jumna caá, buca.* **15-16** Játi, jwiít judíowá Diosjeéh tñi jumat tñut nijiná, Moisés ã wáhatjidi, jwí tñi jepah beedáíhip yuh jí. Obohjeéhtih, caandih jwí jepah beedácatji jíib bádi peéh chajat jwiítdih ã jumap jí. Pánihna, baa Cristo jwiítdih ã wan wáhatdih tñi jenah joiná, Diosjeéh jwí tñi jumna caá.* Pánih wan wáhnit, caán peéh chajatdih át ubup wut jí. Jwiít chéne poómp jumnitjidi, biíc poómpjeh, ãih bácah panihni chajna, biícdih Diosjeéh jwí tñi jumat pínah nijiná, át wan wáhup tají.*

17 Cristo nin baácboó dei jähohnit, ded pah Diosjeéh jwí tñi jumat pínah doonádi, át ub jähawap tají. Pánih dei jähohniji jwáab púuh laab béjna, yeéb judíowá nihcannit Diosdih yuáp jumnit panihnidih, jwiít judíowá caandih pebhbit jumnit panihnitdihbüt, caán doonádi, át naawát tñutap wut jí.*
18 Á wan wáhatjih jwiít chéne poómp jumnitjidi

* **2:14** Jn 14.27 * **2:15-16** Col 2.14 * **2:15-16** Col 1.20 * **2:17**
 Is 57.19

jwī íip Dios ded pah ã j̄amatdih ãt jéihyanap tajī. Páant ã jéihyanachah, Táini Espíritu jwiít nihatdih biíc yoobó ã teo wáacatjih úumcanjeh Diosdih jwī táí jéih úúbhna caá. **19** Pánihna, yeéb judíowā nihcannit, jãtih Diosdih jéih jw̄ahcan, jwī déewā nihcan yéhna, b̄u yeebbát Jesúsdih jepahnit, Dios ã weh ñi jumachah, jwiít nihat biíc weh pah jwī jumna caá. **20** Jwiít nihat biícdih Dios ã chājni m̄u pánihni jwī jumna caá. Jesús ãih táini doonádih naáwát túutnit, Dios naáwátdih naóh yapanit biícdih, Dios ã chājni m̄u wép teo lajat panhnidih ãt jwíih jwejep taga. Jesucristoboó choójboó wép teo lajni jenah enat jee dáh panhní ã jumna caá.* **21** Jwiít nihat Jesúsdih jepahnitdih Dios táí jenah ennit, ã d̄uuj pãp aabánit, caandih weñat pínah m̄u pánihnidih ã chājna caá. **22** Yeebdíhb̄t táí jenah ennit, biíc yoobó jw̄ijeéh ã d̄uuj pãp aabáát pah ã chājna caá. Pánih chājna, jwiít nihat biícdih Táini Espíritu ã jumat m̄u pánihni jwī jumna caá.*

3

Judíowā nihcannitdih Pablo táini doonádih naóhni ã jumat

1 Páant Dios yeebdíh ã táí teo wáacachah jéihnit, weém, Pablo, yeéb judíowā nihcannitdih Diosdih bádí wā úúbhna caá. Yeebdíh Jesúlh táini doonádih wā bohéát jíib nemat m̄uboó ĩ nemni wā jumna caá. **2** Dios weemdih oi teo wáacnit, weemdih ãih táini doonádih ã naáwát túutup be. Caandih ñitát joi tágaá.* **3-6** Jon jãtih ã jenah

* **2:20** Is 28.16; Mt 21.42

* **2:22** 1Co 3.16-17; 1P 2.4-5

* **3:2**

joyátji pah Dios yeéb judíowā nihcannitdih ã oi teo wáacat pínahdih cääcwā ī jéih jwuhcah yuhna, buu jwuhna weémboodíh Dios ã túi jéihyanap jī.* Caandih yeebdíh wāát naóh daacáp jī. Páant wā daacátjidih ennit, “Pablodih Dios ãt túi jéihyanap taga”, nií niíj jéihbipna caá. Yeéb judíowā nihcannit, jwiít judíowābüt biíc yoobó Jesucristodih jwī jepahachah, jwiít nihat biícdih Dios ãihwā pínah ã chājna caá. Páant ã chājat pínahdih nihat jwī nuowā ī jéihcah yuhna, buu jwuhna Táini Espírituboó Jesús ãih táini doonádih naáwát túutnidih, Dios naáwátdih naóh yapanitdihbüt ãt jéihyanap taga. Yeéb judíowā nihcannit, jwiít judíowā biícdih, jwī yéejat jíib iiguípna jwī bejat déedih, Jesucristodih jwī jepahat jíib, Dios jwiítdih ãt túi ubap taga. Pánihna, jwiít nihat biícdih ãih bácah panihni jwī jumna caá. Páant jwī jumuchah, ãih cääcwādih ã naáwáti pahjeh jwiít nihat biícdih ã túi chājbipna caá.* ⁷ Dios weemdih oi teo wáacnit, nin táini doonádih yeéb nihat judíowā nihcannitdih ã naáwát túutap jī. Pánih naáwát túutnit, Dios ã wépatjih weemdih ã jéihyanap jī, wā túi naáwát pínah niijná.

⁸ Nihat Jesúíhwādih jenah joinít, oboh jumni wā jumuchah yuhna, Diosboó weemdih bádí ã oi teo wáacap jī, judíowā nihcannitdih Jesucristoíh túi doonádih wā naáwát pínah niijná. “Jesucristodih nií jepahachah, Diosboó yeebdíh bádí ã túi chājbipna caá”, wāpī niíj naóh bohéna caá.* ⁹ Pánih táini doonádih bohéna, Dios nihatdih chājni, ded pah ã jenah joyátji ã jéihya jwuhca naáhdih buu nihat

* **3:3-6** Gá 1.12 * **3:3-6** Col 1.26-27 * **3:8** 1Co 15.9

cāacwādih wātái jéihyana caá. ¹⁰ ¿Pánih chājna, ded panihat pínahji ta tigaá? Dios nihat cāacwā, bita poómpna jumna yuhna, Jesucristodih ī jepahachah, biícdih āihwā pínah ā chājachah ennit, nihat āih ángelwā, nihat nemépwābüt Dios chah ā tái jéih beedáátdih ī jéihyat pínah niijná, páant āt chājap wut jī. ¹¹ Dios biíhmah páant ā jenah joyátji biíc yoobó, jwī Maáh Jesucristo ā wān wāhatijíh āt chāj beedánap wut jī. ¹² Pánihna, Jesucristodih jepahnit, āihwā jumna, úumcanjeh, “Weemdih ā tái joiná nacaá”, niíj jéihnit, Diosdih jwī tái jéih uábhna caá. ¹³ Pánih jumnit, yeéb judíowā nihcannitdih táini doonádih wānaáwát jíib weemdih yeejép yapat doonádih joinít, ñi jígaha bojoó. Yeebdih jígahaat pínah nihcan, Diosjeéh ñi tái jummat pínah caá. Pánihna, caandih jenah joinít, ñi tái weñeeé.

Jesucristo ded pah ā oyat

¹⁴ Yeéb judíowā nihcannit, jwiít judíowā biícdih Jesucristoíhwā jumna, jwī íipdih bódicha caj yoh ñajnit, yeebdih bádí wāuábhna caá. ¹⁵ Dios ā pebh jumnitdih, nihat nin baácdih moondíhbüt mácah poómp jwī jumachah yuhna, āihwādih biíc weh pah āt chājap wut jī. Pánih chājna, jwiítdih āih wāt āt báudhdup wut jī. ¹⁶ Pánihna, nin pah yeebdih jwī íip Diosdih wāpí niíj uábhna caá: “Paá, meém chah wépni jumna, Táini Espíritujíh queétdih bádí ma teo wáacá, ¹⁷ queét Cristodih ī tái jenah joyóchah, āih muú pánihni, ūih caolihboó ā tái jummat pínah niijná. Pánih jumna, tái oinit, ded pah chājna, ī chāja naáh. Mápá náatna baác námah bejna, buújcán ā tái tewat dée pah, queétbüt tái oinit ī jumu naáh,

táinijeh ī chājat pínah niijná”, wāpī niijná caá. ¹⁸ Nin pahbut wāpī niíj uábhna caá. “Paá, Cristo ã oyat ded pah bádī ã jumatdih queétdih, nihat bita míhwādihbut, ma táí beh joyánaá. ¹⁹ Jwī jéih beh joí beedácah yuhna, ma teo wáacá, bádī ã oyatdih ī jéihyat pínah niijná. Páant ë jéihyechah, ded pah ma túi jéih beedáátdih, ma oyatdihbut queétdih bádī ma jéihyanaá, ma náahat pah ë táí chājat pínah niijná”, jwī lípdih wāpī niijná caá.

²⁰⁻²¹ Ded pah Diosdih jwī uábátdih, jwī jenah joyátdihbut caán chah bádī ã jéih chājna caá. Páant caán chah wépni jumna, jwīih caolih diítboó Táini Espíritu ã wépatjih jwiítdih bádī ã jéih teo wáacna caá. Páant ã chājachah, nihat cāacwā, báu láá moón, tátimah bóo láá moonbáat caandíh bádī ī weñe naáh. Ded pah nihat ãihwādih bádī ã teo wáacatdih ennit, ded pah Jesucristo ã táí chāj wáhatjidihbut ennit, Diosdih páantjeh weñat caá náahap. Páant tií ã jumú nah.

4

Jwiít Cristoíhwā biícdih ded pah jwījumat

¹ Yeéb judíowā nihcannitdih wā bohéát jíib nemat muúboó jumna, nin pah yeebdíh wā wátna caá. Yeéb Dios ã nílonit jumna, táinijeh jumat caá náahap. ² “Weém oboh jumni caá”, niíj jenah joinít, bitadih júihcannit ñi jumú. Bita yeebdíh yeejép ī chājachah yuhna, queétdih líjcanjeh oinit, ded pah ë chājatjidih ñi jwáub náhnica bojoó.* ³ Páinh jumnit, yeéb táí biícdih Táini Espíritu ã chājatjidih ñi yéejacan niít. Táí biícdih jwī jumat pínahdih jwiít

* **4:2** Col 3.12-13

Dioíhwādih bádí bidat caá náahap. ⁴ Jwiít nihat biícdih Jesucristoíh bácah panihnijeh jwī jumna caá. Jwiít nihatdih Dios ã wahni Táini Espíritu biícjeh tigaá. Jwiít nihat Dios ã ñionit ã pebhboó jwī bejat pínahdih biíc yoobó jwī paina caá. ⁵ Caán biíc Jesúsjeh tigaá jwī Maáh. Caán Jesúsdihjeh tigaá jwiít nihat jwī jepahap be. Jesúsdih jwī jepahat jumna, biíc yoobó daabánit jwī jumap be. ⁶ Caán biíc Diosjeh tigaá jwiít nihatdih jáap caolih dée ãt chājap taga. Pánih chāj wāhna, jwiít nihat jwī íip jumna, jwī Maáh caá. Ñ maáh jumat nihat chah ã wēpna caá. Pánih jumna, jwiít nihatdih ã teo wāacna caá, ã weñat pínahdih jwī túi chājat pínah niijná. Jwiít nihat cātíh ã jumna caá. Páant ã jumuchah, biíc weh dée pah túi jumat caá jwiítdih náahap.

⁷ Obohjeéhtih, biíc weh dée jwī jumachah yāhna, ã náahat pah mácah jéihyatnadih jwiít nihatdih Cristo ãt wāháp taga. ⁸ Pánihat pínahdih jenah joinít Davidjiboó nin pah ãt niíj daacáp tají:

“Caandíh eníhcannitdih yap yohnit, Dios pebhboó ã jwāub pāuh laáb juibíát túttimah, ãihwādih túnidih ãt wāháp taga”, ãt niíj daacáp tají.
(Sal 68.18)

⁹ Pánihna, “jwāub pāuh laáb juibíát”, ã nijíchah, “Nin baácboó jumnit, caandíh eníhcannitdih ã yap yohat túttimah, wānnitji ï jumapboobút ãt dei bej jwāháp wāt jī”, jwī niíj jéihna caá. ¹⁰ Pánih caanná dei bej jwāhniji, nihatdih maáh jumat túut niijná, Dios pebhboó ãt jwāub pāuh laab béjep wāt jī. ¹¹ Pánih pāuh laab béjnit, ãihwādih Táini Espíritudih wah deyana, mácah jéihyatnadih ãt wāháp taga.

Biquínadiah Jesúih táini doonádih naóh peetát pínah jéihyatdih át wāhüp taga. Bitaboodíh Táini Espíritu á naawáchah joinít, naóh yapaat pínah jéihyatdih át wāhüp taga. Bitaboodíh Jesúih táini doonádih jáap joinít ï túi jepahat pínah niijná, wēp naawát pínah jéihyatdih át wāhüp taga. Bitaboodíh Dioíhwādih duó wáinit, á naawátdih ï tái bohéát pínah jéihyatdih át wāhüp taga. ¹² Pánihatdih Cristo jwiít áihwādih át tái wāhüp taga, Dios á weñat pínahdih chājnit, jwī tái míic teo wáacat pínah niijná. Pánih míic teo wáacna, ded pah Dios á chājat tāutuchah, jwī tái jéih chājna caá. Pánih jumna, jwiít nihat biícdih Diosdih jwī chah tái jenah joibípna caá. Jwiít Cristoíh bácah panihni jumna, wébít á behat dée pah, biícdih jwī tái behbipna caá. ¹³ Pánihna, jwiít Dioíhwā tái behna, Jesús Dios wāhüdih chah jenah joinít, jwījeéh á jumatdihbüt chah jéhnit, biícdih jwī tái jumbipna caá. Pánihat tāttimah, tái behnit dée pah jumna, Jesucristo á jumat pah māntih jwiítbüt jwī jumbipna caá. ¹⁴ Pánihna, Jesucristo á wāhni jéihytnajih túi míic teo wáacna, wébít dée jwī jumcan niít. Wéblitboó dedé naawátdih joinít, ïpí tái joiná caá. Pánih joiná, bita queétdih yeenit yeejép ï chājat tāutuchah, ï jepahna caá. Bita Dios naawátdih ded pah mácah ï yee naawáchah, ïpí tái joiná caá. Cäac wihcanni jääj choo dée pah ï jumna caá. Ím tac yoób pahachah, johlit nolihatbüt caán chóodih á wénoh johochah, yoobópdih á bejcan caá. ¹⁵ Jwiítdih pánihat dée jumcat caá náahap. Dios yoobópdih naóhni á jéih yeecan caá. Páant á jumuchah, á naawátdih joí cádahcan, ded yee naóhnitdih joyáh bojnit, bitadih oinit, yoobópdih

naáwát caá náahap. Pánih jumna, Dios ded pah jwiítdih ã chāyat tūtatdih táí beh joinít, beh bejnit dée pah, yeó jáap jumat pah jwī Maáh Jesucristodih chah jwī táí jenah joibípna caá. Caán jwī Maáh jumna, wao dáh panikhni caá. ¹⁶ Jwiítboó ãih bácah panikhni caá. Ñih muj nah, ãih téihya, ãih jítcha, ãih tāah panikhni jwī jumna caá. Cāaquíh bácah táí dñuñ ñúhna, ñeh tōpna táí wēpna, ã táí jumna caá. Pánihat dée, jwiítboó táí biícdih míic oinit jumna, jwī táí jumna caá. Pánih míic oina, mácah jwī jéihyatnajh míic teo wáacna, beh bejnit dée pah, Dios ã weñat pínahdih biícdih jwī táí jéih chājna caá.*

Jwiít Cristoíhwā jumna, tainiboodih jwī tūut nūumát

¹⁷ Jwī Maáh ã naáwát tūtatji pah yeebdíh wā wēp wutna caá. Ñi déewā Diosdih jéihcannit ï chāyat dée pah, yeébboó ñi chāj cádaħħá. Queétboó táí jenah joicánnit, tubit yeejép ï chājna caá. ¹⁸ Ded pah Dios ã jumatdih beh joicán, dupuát panihipboó jumnit, Diosdih yuáp pah ï jumna caá. ¹⁹ Dios ded pah queétdih ã wutuchah yuhna, queét jéih joicánnit panikhniit ï jumna caá. Pánih joicán, tíic jenah joicánjeh, ï yeej chāyatdih cádaħħican, chah ï bidna caá.* ²⁰⁻²² Oboħżeéhtih, Cristoíh táini doonádih bita yeebdíh ï táí bohénachah joiná, bita yeejép chājnít pah jumcan, Jesús ã jumat pah yeebdíh ït jumat tūħtāp tajī. Máa yéguehdih yohat dée pah, jātih ñi yeejép chāyatjidih cádaħħat pínah niijná, ït bohénap tajī. “Jwiít yeejép chājnít, bédí jwī wēibipna caá”, jātih ñit niij jenah joyóp ta yuh

* **4:16** Col 2.19 * **4:19** Ro 1.21-25

jī. Obohjeéhtih, wēican, chah yeejép chāj bejna ñit chājap tajī.* ²³ Pánih yeejép ñi jenah joyátdih cádahnit, táiniboodíh túut n̄uumná, Dios ã weñat pínahdihjeh jenah joyát caá náahap. ²⁴ Páant niúj jenah joinít, táiniboodíh ñi chājbipna caá. Dios ã jumat pah jwī jumat pínah niijná, jwiítdih jáap dée ãt chājap taga. Páant ã chājachah jéihnit, jwiítdih tái chājat caá náahap.*

²⁵ Ñi yeeatdih ñi cádahaá. Jwiít biíc bácah panihnit jumna, míic yeena, jwiít míicjeh jwī míic yéejana caá. Pánihna, yeecanjeh, yoobópdih míic tái naáwát caá náahap.*

²⁶ Bitadih íijna yuhna, yeejép ñi chājca bojoó. Caán yeó jáapjeh ñi íij cádahaá.* ²⁷ Ñi íijatdih quíib b̄uudcán, nemép ã náahatbootdih ñita chāj tagaá.

²⁸ Ded n̄uumní ã n̄uumátdih ã cádaha naáh. N̄uumcánjeh, ded moh yéejnidih teo wáacat túut niijná, táinidih ã tewe naáh.

²⁹ Ií náah jumni naáwátdih ñi míic naóhca bojoó. Tái míic teo wáacat túut niijná, táiniboodíhjeh ñi míic naáwá. ³⁰ Jwiít Dios pebhboó jwī bejat pínahdih jwī jéihyat pínah niijná, Dios Táini Espíritu jwiítdih ãt wahap taga. Pánihna, yeejép chājna, caandíh ñi jīgahaca bojoó.

³¹ Bita yeebdíh ï tái chājcatdih jwáub náhnican, ñi quíib b̄uudá. Páant ñi quíib b̄uudcáh, maiwā man pah ñi íijat yeebdíh ã yéejabipna caá. Pánih íij yapnit, ñi míic jūih ñaacátdih ñi cádahaá. Bitadih yeejép dooná ñi naóhca bojoó. Dedé yeejép ñipíí míic chājatdih ñi cádahaá. ³² Pánih cádahna, yeéb

* **4:20-22** Col 3.9 * **4:24** Gn 1.26; Col 3.10 * **4:25** Zac 8.16;
Ro 12.5 * **4:26** Sal 4.4; Stg 1.19-20

míicjeh oina, jīgah ennit, ñi táí míic teo wáacá. Yeebjéh ñi míic yéej chājatjidih ñi míic ámohoó. Diosbooó jwī yéejatdih ã yohat pínah nijiná, Cristo jwiítdih ãt wān wāhüp wāt jī. Páant ã yohat pah, yeebbát bitadih ñi eníhcatahdih yohat caá náahap.*

5

Dios weh jumna, ded pah jwī jummat

¹ Jwī weh jwiítdih ennit, biíc yoobó ñ chājat dée pah, Dios weh ã oinit jumna, caandíh jenah joinít, biíc yoobó ñi jumma. ² Pánih jumna, Jesucristo jwiítdih ã oyat pah, bitadibut ñi táí oyoó. Pánih bádí oinit, jwī yéejat jíib, caán jwiítdih ãt wān wāhüp wāt jī. Judíowā Dios ã weñat pínah nijiná, caandíh oveja wāhüdih ñipí mao cáo wāhüp jī. Páant ñi mao cáo wāhat dée pah, Jesús jwiítdih ãt wān wāhüp wāt jī.*

³ Jesúíhwā jumna, dedé ií náah jumnidih ñi chājca bojoó. Pánih chājatdihbut ñi jenah joicá bojoó. Bitaíh bií déedihbut ñi en ñinahca bojoó. Páant ñi chājcah, yeebdíh dooná ã wihsan niít. ⁴ Dedé ií náah jumnidih míic nijicán, jenah joicánnit pahbut míic wéhecan, ñi míic yeejép deoh naóhca bojoó. Dios táini ã jumchah, áihwādih táinijeh míic wéheat caá náahap. Pánih míic wéhena, “Jwiítdih ma túi chājna caá”, Diosdih niját caá yeebdíh náahap. ⁵ Nindih ñi táí náhninaá: Ded ií náah chājni, ded ií náah chājat jenah joinibut Dios pebhboó ã waadcán niít. Ded dawá bií déedih en ñinahnitbut ã waadcán niít. Pánih en ñinahni bií déedihjeh wēinit, Diosboodíh ã jéih wēican caá. Pánih chājni

* **4:32** Col 3.13 * **5:2** Ex 29.18; Sal 40.6

Jesucristo ã maáh nihcah, Dios maáh ã jumapboó ã juibícan niít. Pánihatdih yeéb ñi táí jenah joyoó.

⁶ “Páant ñi chājachah, ã tūina caá”, ded ã niij yee naáwáchah yuhna, yeébboó ñi joyáh bojoó. Pánih yeejép chājnít Dios ã w̄atatdih ï yap yohatji jíib, búdí iíjnit, queétdih ã peéh chājbipna caá. ⁷ Pánih yeejép chājnítdíh ñi pej jumca bojoó. ⁸ Diosdih ñi jepahat pínah jātih, táí chājcan, düpúát panihipboó ñit jum jwuháp taga. Obohjeeéhtih b̄uu, Jesucristodih jepahna, baabát panihipboó ñi jibna caá, b̄uca. Pánih jumnit, tainijeh ñi chājaá. ⁹ Baabát panihipboó jumna, tainijeh ñi jumbipna caá. Yeecanjeh, yoobópdih ñi naóhbipna caá. ¹⁰ Dios ded pah ã weñat pínahdih ñi bidií. ¹¹ Diosdih náahcannit düpúát panihipboó jumna, yeejép ï chājat pah yeébboó ñi chājca bojoó. Páant ï táí chājcatdih ennit, Dios naáwátdih naóhna, “Páant ñi chājachah, ã tūican caá”, queétdih ñi nijjí. ¹² Cääcwä ï encah, queét yeejépwä tubit yeejép ï chājatdih bitadih míic wéhena, jwīta tíic tagaá. ¹³ Queét yeejép chājnítdíh Dios naáwátdih naóhna, jiiátjih jii bídat pah chājna, ï chājat yeejép ã jumatdih queétdih jwī jéihyana caá. Páant ï yéej chājatdih jwī jéihyanachah, ï tāut nūumbípna caá. Pánih tāut nūumnít, baabát panihipboó ï jumbipna caá. ¹⁴ Pánihat pínah caá nin pah jwīpñ niij ewep:

“Toni panihni, ma jáa bojoó. W̄nni panihnibut, ma boo pud jūuwá. Meém yeejép chājni baabát panihipboó ma jumat pínah nijjá, ma táí chājat pínahdih Jesucristo meemdih ã jéihyabipna caá”, jwī nijjá caá.

¹⁵ Pánihna, ¡ñi táí chāja chaáh! Jenah joicánnit

pah jumcanjeh, tui jenah joinít ñi jumhú. **16** Buu láa cäacwā t̄ubit yeejép ī chājachah, yeébboó yeó jáap jumat pah Dios ã weñat pínahdih jenah joinít, tainijeh ñi chājaá.* **17** Pánih jenah joicánnit jumcan, Dios ã weñat pínahdih ñi tui beh joyoo. **18** Ñi weñat pínahdih bidna, babbh máihca bojoó. Máihnit, ñi jenah joyátdih, ñíih bácahdihbüt ñi yéejana caá. Yeejépdihbüt ñi chājna caá. Máihñat yeebdíh yeejép wutni dée caá. Obohjeéhtih, Táini Espíritu ã tui teo wáacat pínahdih bûdí ñi bidií. Caán ã wühni weñat pínahdihjeh ñi bidichah, caánboó yoobópdih weñat ã wühbipna caá. Caán tainiboodíhjeh wutni caá. **19** Míic wéhenit, Diosdih ñi weñéé. Pánih wéina, David ã daacátjidih, bita ī daacátjidihbüt eonit, Táini Espíritu ded pah ã jéihyanachah, caandíhbüt ñi eweé. Caolih diiltboobút caandíh wéinit, ñi eweé. **20** Pánih jumnit, yeeb Cristoíhwā ded pah ã yapachah, biíc yoobó “Ma tui chājna caá, Paá”, Diosdih nijjnít ñi jumhú.*

Jesúíhwā áa jumnit ded pah ī jumat

21 Cristojeéh tui jumat tuit nijjná, bita Jesúíhwā ë jenah joyátdih ë naawáchah, wéi joinít ñi míic tui jepahaá.

22 Jwí Maáh Jesúsdih ñi jepahat dée pah, yeeb yaádhboó ñi weha mánadih ñi tui jepahaá.* **23** Nin pah ã jumna caá: Newé wao dáh panikhni ã jumchah, äjeéh boli äih bácah panikhni mi jumna caá. Pánihna, mi áaboó mi maáh panikhni caá. Pánihat pah, Cristo maáh jumna, wao dáh panikhni ã jumchah, jwiít äihwáboó äih bácah panikhni jwí

* **5:16** Col 4.5

* **5:20** Col 3.16-17

* **5:22** Col 3.18; 1P 3.1

jumna caá. Caanjéh jwiítdih túi ubni ã jumna caá.
24 Pánihna, Cristoíhwā jumna, caandíh jwī tái jepahat pah yadboó mijeeh bóodih jepahat caá náahap.

25 Buu yeéb neoná áa jumnitdih jwāh wā jwāub naóhna caá. Cristo jwiít ãihwādih bádí oina, jwiítdih át wān wāháp wāt jī. Pánihna, jwiítdih ã oyat pah, yeebbút ñi weha mána yaádhdih ñi tái oyoó.* **26** Jwiít ãihwā jwī jumat pínah níijná, Cristo jwiítdih wān wāhādih át dei jāwáp tajī. Pánihna, ãih táini doonádih joinít, jwī jepahachah, yéguehdih jwī choc yohat pah, jwī yéejatdih át yoh wāháp taga. Ñihwā jwī jumat jātat pínah níijná, jwī daabánap jī. **27** Pánih yéejatdih yoh wāhna, jwiít nihat ãihwādih Dios pebhboó Jesús á ub bejehah, táini yoobát yéejat wihcannit, quei wihcannit, wiguihat wihcannit, tái jígochnit jwī jumbipna caá.* **28** Cristo ãihwā ãih bácah déedih ápí tái en daoná caá. Pánihat pah, yeéb neoná ñíih bácahdih ñipí míic tái en dawát pah, ñi weha mána yaádhdih tái en dawát caá náahap. Queétboó ñíih bácah dée jumna, queétdih tái en daonít, ñíih bácahdihbat tái en daoná caá ñi chājap. **29-30** Jwiít nihat jwīh bácahdih yéjeáhcan, caandíh jwīpí tái chājna caá. Pánihat pah, jwiít Cristoíhwā ãih bácah dée jwī jumchah, caanbát jwiítdih ápí tái chājna caá. Páant ã tái chājat pah, jwī weha mána yaádhdih tái chājat caá jwiítdihbat náahap. **31** Nin pah Moisés át niíj daacáp tajī: “Páant tigaá ded newé yad pínahdih ubna, á mánadih pahnit, ájeéh bóljeéhjeh á jumbipna caá. Pánihna, queét chénewā jumna

* **5:25** Col 3.19; 1P 3.7 * **5:27** 2Co 11.2; Ap 21.2,9

yuhna, biíc bácah dée pah ī jumbipna caá”, át niíj daacáp tají.*

32 Páant á niijátdih beh joyát á buona caá. Obohjeétih, buona yuhna, yoobópdih á jumna caá. Nin pah niíj naóhna caá át chājap: Jwiít nihat Cristoíhwā áih bácah panihni jumnit, ájeéh biíc pah jwī jumna caá. **33** Pánihat dée, yeéb neoná ñi weha mána yaádhjeéh biíc pah ñi jumna caá. Pánih jumnit, ñi weha mána yaádhdih tái oyat caá náahap. Yaádhbut ñi weha mánadih tái joyát caá náahap.

6

Ímána í wehjih ded pah í jumat

1 *Buu yeéb wébítdih jwuh wā jwub naóhna caá. Jwī Maáh Jesúsdih jepahnit jumna, ñi mána í wutuchah, jíponih niijcánjeh, ñi jepahaá. Páant chājatdih yeebdíh Dios á náah yacna caá.* **2-3** Jon jātih Moisés nin pah át niíj daacáp tají: “Ñi mánadih ñi tái chājaá. Pánih chājna, bádí wēinit, nin baácboó maatápdih ñi tái jumbipna caá”, át niíj daacáp tají.* Páant niíj wutna, jwílh láa nin pahbut át niijíp wut jí: “Páant ñi chājachah, wā niijájtji pah yeebdíh wā tái chājbipna caá”, át niijíp wut jí.*

4 *Buu yeéb í mánadih jwuh wā jwub naóhna caá. Ñi wehdih tabit jāihnit, ñi íijaca bojoó. Obohjeétih, oinit, ñi tái wái behanaá. Dios á weñat pínahdih ded pah í chājat pínahdih ñi bohenaá. Dios naáwátdih í joyáh bojochah, ñi tái joyát táiutú.**

Teo wāhnit, í maátabut ded pah í jumat

* **5:31** Gn 2.24 * **6:1** Col 3.20 * **6:2-3** Ex 20.12; Dt 5.16 * **6:4** Col 3.21

5 Buu yeéb teo wāhnitdih jwāh wā jwāub naóhna caá. Yeebdíh wātnit ī peéh chājat pínahdih úumna, queétdih ñi táí jepahaá. Cristodih ñi jepahat pah, queétdihbut wēinit ñi jepahaá. Yabhcan-jeh, queétdih ñi táí teo wāhuu. **6** Yeebdíh wātnit ī enechahjeh táí teona yāhna, ī encah teocannit ñi jumca bojoó. Obohjeéhtih, Cristodih teo wāhnit jumna, Dios yeebdíh ā náah yacat pah táí wēi chājnít ñi jumuu. **7** Pánihna, ded pah teo wāhna, cāacdihjeh teo wāhcan, wēinit, jwī Maáhloodíhjeh ñi teo wāhuu. **8** Pánih chājnít, nindih ñi táí náhninaá: Ded pah táini ñi chājachah, Diosbut tánidih yeebdíh ā chāj jwābabipna caá. Ñi teo wāhchah, cāacwā yeebdíh jíib wāhna, ī wāhcahbut, biíc yoobó Dios ténidih ā chāj jwābabipna caá.*

9 Buu yeéb queét ī maátadih jwāh wā jwāub naóhna caá. Yeebdíh teo wāhnitdih tānijeh ñi chājaá. “Wā wātatdih ma jepahcah, bádí wā peéh chājbipna caá”, ñi niíj jāihca bojoó. Nindih ñi táí náhninaá: Jwī Maáh Jesucristo, Dios pebhboó jumni queétdihbut ī Maáh caá.* Pánihna, yeéb maáta ded pah ñi chājatdih jéihnit, yeebdíh teo wāhnit ī chājatdihbut jéihnit, biíc yoobó ñi chājat jíib ñi táí wāhbipna caá.*

*Jwiít Cristoíhwā ded pah nemépwādih jwī jéih yap
yohat*

10 Buu yeebdíh péeni wātatdih wā naáwíhna caá. Jwī Maáh Jesús nihatdih jéih beedáni ā jumchah, jwiít caán biícdih jumna, caandih táí

* **6:8** Col 3.22-25 * **6:9** Col 4.1 * **6:9** Dt 10.17; Col 3.25

jenah joinít, nemépwādih yap yohnit j̄amat caá náahap. ¹¹ Romadih moón soldadowā ī maáh nihat ã wāhni míic maona ī jāhat chóodih īpī d̄oná caá. Pánihat dée pah yeebbát jwī Maáh Dios nihat ã wāhni jāhat pínahdih ñi ubuú, nemép ã yeeatdih tái yap yohat tāut niijná. ¹² Cāacwādihjeh po-hba nihcan caá jwiítdih míic mawat panihni ã jum̄p. Obohjeéhtih, wēpép nemépwādih jwī míic maona caá. Queét nihat jwiít cāacwādih yeejép ī wātna caá. Jwiít Jesúíhwādih chah eníhcan, Dios ã wātatdih ī yap yohat tāutna caá. ¹³ Pánihna, Ítah chóo panihni, nihat Dios ã wāhni jāhat pínahdih ñi ubuú, nemép yeebdih yeejép ã chāyat tāutuchah yuhna, ñi tái yap yohat tāut niijná. Pánih chājna, míic mao péanachah, ñáo jweicánjeh, wēp ñuhnit panihnit ñi jambipna caá.

¹⁴ Tái yap yohnit pínah jumíhna, nin panihnit ñi jum̄u: Soldado ãih jayáát tōpjīh ãpī juí wái chéona caá, ãih yégueh chóodih ã tái tevat pínah niijná. Pánihat dée, yeebbát yoobópdih naóhnit ñi jum̄u. Soldado ãih tacadihbüt Ítah chóo ãpī duoná caá, caandíh eníhcannit ãih caolihdih ī ñúap chūácat pínah niijná. Pánihat dée, yeebbát Dios ã wēpatjīh tái yoobópdih chāyat caá náahap, nemépboó ñíih caolihdih ã jéh yéejacat pínah niijná.* ¹⁵ Soldado ãih jítchadih tái wēpép zapatosdih ãpī d̄oná caá, ã tái bejat tāut niijná. Pánihat dée, yeebbát Dioíh táiini doonádih ñi tái joí cádahca bojoó, jwī maáhjeéh tái jumnit, bitadih naáwádih ñi tái bejat tāut niijná.* ¹⁶ Soldado ãih bácahdih jāhat naadíh ãpī ubna caá, caandíh eníhcannit ūih

* **6:14** Is 11.5; 59.17 * **6:15** Is 52.7

ñúhp̄at doóbhndih cáo dodhnit, ī ñúhp̄chah ennit, caán naajíh ã tái míc jāhat túut niijná. Pánihat dée, yeebbút Diosdih túi jenah joí cádahca bojoó, nemépboó chah yeejép ã yee wutuchah yuhna, ñi joyáh bojat túut niijná.* **17** Soldado ītah waochá páhadih ãp̄í páhna caá, ãih wao dáhdih ã tái wapat pínah niijná. Pánihat dée, Dios yeebdih ã tái ubatjidih ñi tái náhninaá, nemép ñi jenah joyátdih ã yéejacat pínah niijná.* Soldado íbat naadih ãp̄í ubna caá, caandíh eníhcannitdih ã tái míc mawat túut niijná. Pánihat dée, Táini Espíritu ã teo wáacatjíh ded yeebdih yéejáhnidih Dios naáwátdih ñi naáwá,* caandíh ñi tái yap yohat túut niijná.* **18** Pánih jumnit, ded pah ã yapachah, Táini Espíritu ã teo wáacatjíh Diosdih ñi tái uábh cádahca bojoó. Pánih uábhna, ñíh pínahdih uábhndit, bitaíh pínahdihbüt ñi uábá. Eonit panihnit jumcanjeh, jáanit panihnit tái jenah joinít ñi jumáá. Nihat Jesúíhwádihbüt ñi uábh cádahca bojoó. **19** Pánih uábhndit, weemdihbüt bádí ñi uábá, umcanjeh Jesúíh táini doonádih yoobópdih wā tái naáwát pínah niijná. **20** Caán doonádih wā naáwát jíib nemat muáboó ītah tōpjíh chéoni wā jumna caá. Pánihna, caán táini doonádih naóhndit, umcanjeh wā tái wép naáwát pínah niijná, weemdih ñi uábá. Weemdih páant naáwát caá náahap.*

Pablo ã péé túyat túitat

21 Ded pah wā jumatdih ñi jéihyat pínah niijná, yeeb pébhna Tíquicodih wā wahna caá.* Caánboó

* **6:16** Sal 7.13 * **6:17** Is 59.17 * **6:17** He 4.12 * **6:17** Ro 13.12-14; 1Ts 5.8 * **6:20** Col 4.2-4 * **6:21** Hch 20.4; 2Ti 4.12

Jesúsdih tái jéihni, jwī oini caá. Jesúih tái ni doonádih wā naóh jibichah, weemdih bádí ãpí teo wáacna beeé. Pánihna, ñi pebhna j̄uibínit, nihatdih yeebdíh ã naóhbipna caá. ²² Páant ã naáwáchah, wā tái j̄umatdih jéihnit, ñi j̄igahat ã yayát pínah nijjná, ñi pebhna caandih wā wahna caá.

²³ Jwī íip Dios, jwī Maáh Jesucristo biícdih yeéb Jesúhwā ñi tái j̄umuu. Pánih j̄umna, Jesucristodih tái jenah joí cá dahcan, chah míic oinit ñi j̄umuu. Páant ñi j̄umat pínahdih Dios ã teo wáaca naáh. ²⁴ Yeéb nihat jwī Maáh Jesucristodih oi cá dahcannitdih Dios ã oyatjíh ã tái chāja naáh. Yeebdíh bádí wā tāyat tāutna caá.

Páant bóojeh tigaá.

Pablo

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2